

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

Lausuntopyyntö 17.6.2026

Lausunto kaavaehdotuksesta, Nakkilan kunta, Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutos

Nakkilan kunta on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) kaavan ehdotusvaiheen lausuntoa Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutoksesta 1.9.2026 mennessä. Varsinais-Suomen Elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut kaavan valmisteluvaiheen lausunnon 20.1.2025.

Kaavahankkeessa on pidetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 15.5.2024.

1 Alueidenkäyttö

1.1 Maisema ja kulttuuriympäristö

Kaavaehdotuksen vastineen mukaan EN/au-kaavamääräystä täydennetään määräyksellä *”Alueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolelle avautuvia näkymiä.”*

Lupa- ja valvontavirasto ei näe määräystä riittävänä sen ehdollisuuden sekä sijoittumiseen liittyvän epätarkkuuden vuoksi suunnittelualueen rajautuessa maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Lupa- ja valvontavirasto toistaa ELY-keskuksen lausunnossa esiintuodun maisemaa- ja kulttuuriympäristöä koskevan kannanoton: *”Suunnittelualueen länsi- ja eteläreunoihin, koko arvokkaaseen maisema-alueeseen ja kulttuuriympäristöihin rajoittuviin reunoihin tulee osoittaa riittävä yhtenäinen suojaviheralue. Suojaviheralueeksi on hyvä jättää turvetuotantoalueen länsipuolella oleva metsä, ja myös siitä etelään jatkuen suojaviheralueen tulee olla riittävän levyinen, joitakin kymmeniä metrejä leveä metsäalue. Suojaviheralueen hoidossa tulee pyrkiä eri-ikäisrakenteiseen, tiheään ja monilajiseen metsään. Maisemaa rajaavan metsänreunan tulee olla mahdollisimman luonnonmukainen ja peittävä.”*

2 Luonnonsuojelu

Kaavaehdotusta varten laadittu luontoselvityksen täydennys vastaa hyvin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen esittämään täydennystarpeeseen. Kaavaselostuksen yhteydessä esitetyn aineiston perusteella voidaan hankkeen vaikutukset arvioida riittävän luotettavasti. Lupa- ja valvontavirasto yhtyy kaavaselostuksessa esitettyyn arvioon siitä, että hankkeen vaikutukset luonnonympäristöön ovat todennäköisesti varsin vähäiset hankealueen runsaasti ihmistoiminnan muuttaman nykytilan takia.

Hankkeen jatkossa on varmistuttava siitä, että vesienhallintakeinot ovat riittäviä lieventämään hankkeen kielteiset vaikutukset pintavesiin ja sitä kautta vedenalaiseen luontoon. Hankkeen vesienhallintakeinojen avulla on pystyttävä vähentämään kasvavaksi arvioitua pintavaluntaa.

3 Vesistövaikutukset

3.1 Pintavedet, vesien- ja merenhoito

Ehdotettu määräys hulevesien hallinnasta EN/au alueella ei nähdä riittävänä huomioimaan alueen maaperän haasteet ja mahdolliset kielteiset pintavesivaikutukset Tattaranjoen vesimuodostumaan. Osayleiskaavassa on tuotava esille kaava-alueen suuri happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys. Yleismääräyksissä tulisi määrätä esiintymien selvittämisestä alueella sekä huomioimisesta rakentamisesta ja vesienhallinnassa, jotta happamien ja metallipitoisten valumavesien kulkeutuminen vesistöön ehkäistään.

3.2 Vesilain mukaisen luvan tarve

Vesilain valvonnan osalta Lupa- ja valvontavirasto viittaa 14.5.2025 annettuun ELY-keskuksen lausuntoon. ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, että hankkeelle tulee hakea vesilain mukainen lupa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta (nyk. Lupa- ja valvontavirasto).

Liikennejärjestelmän ja maanteiden osalta lausunnonantaja on Lounais-Suomen elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Rinne ja ratkaissut ylitarkastaja Ulla Riipinen.

Tiedoksi

Satakuntaliitto, Satakunnan alueellinen vastuumuseo, Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/102515/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/102515/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rinne Johanna 01.09.2026 07:45

Ratkaisija Riipinen Ulla 01.09.2026 08:12

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

viite: Lausuntopyyntönnö 18.6.2026

LAUSUNTO NAKKILAN KUNNAN TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOKSESTA (KURKELANSUO)

Hankkeen kuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Nakkilan Kurkelansuolle, Tattaranjoen itäpuolelle ja noin 4 km Nakkilan kuntakeskuksesta kaakkoon. Alue sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle pääosin valtatie 2 (Helsinki-Pori) eteläpuolelle. Suunnittelualue sijaitsee haja-asutusalueella ja aluetta ympäröi laajat pelto- ja metsäalueet. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 134 hehtaaria.

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen entiselle Kurkelansuon turvetuotantoalueelle ja samalla tukea fossiilittoman energiantuotannon kasvua kansallisen ilmastostrategian mukaisesti. Osayleiskaavan tarkennettuna tavoitteena on osoittaa suunnittelualueelle käyttötarkoituksen muutos voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesta maa-ainesten ottoalueesta (EO-1) aurinkoenergian tuotantoon. Kaavamuutoksen yhteydessä tarkastellaan myös valtatie 2 tilavaatimuksia sekä mahdollisia suunnittelualueen koskevia liikennejärjestelyn muutoksia.

Neoen Renewables Finland Oy:n tavoitteena on rakentaa suunnittelualueelle Nakkilan Kurkelansuolle noin 110 hehtaarin laajuinen aurinkoenergian tuotantoalue (aurinkovoimala), jonka tuotantoteho tulisi alustavan arvion mukaan olemaan noin 80 MW (lisäksi 5-20 MW sähkönvarastointia).

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 3.1.2025 antamassaan päätöksessä (VARELY/7592/2024) todennut, että aurinkovoima-hankkeeseen ei tule soveltaa lakia ympäristövaikutusten arviointi-menettelystä (YVAL 252/2017).

Maakuntakaavatilanne

Satakunnan maakuntakaava

Satakunnan maakuntakaava hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.12.2009 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava sai lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Satakunnan maakuntakaava laadittiin kokonaismaakuntakaavana.

Satakunnan maakuntakaavasta on kumottu Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 tekemällä päätöksellä taajamatoimintojen alueen (A), keskustatoimintojen alueen (C), vähittäiskaupan suuryksikköjen alueen (KM, km), palvelujen alueen (P), työpaikka-alueen (TP), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (vma) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen (kh1, kh2, kh) kaavamerkinnot ja -määräykset.

Satakunnan maakuntakaavan asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014 (N:o YM7/5222/2013). Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman 6.5.2016 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään maakunnallisesti merkittävät tuulivoimatuotannon alueet ja niihin liittyvä energiahuolto Satakunnassa.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-1-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.5.2019. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiatuotanto, terminaalitoiminnot, kauppa ja kulttuuriympäristöt.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmä

Epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä on ladattavissa Satakuntaliiton voimassa olevia maakuntakaavoja esittelevältä verkkosivulta: <https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/epavirallinen-kaavayhdistelma/>.

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti vuoden 2021 lopussa käynnistää Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonais-maakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella.

Kaavaprosessin etenemistä voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/>.

Suunnittelualueita koskevat Satakunnan maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset

Satakunnan maakuntakaava

Suunnittelualue kuuluu Satakunnan maakuntakaavassa osoitetun **kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeen (kk1, Kokemäenjokilaakson kehittämisen kohdevyöhyke)** alueelle. Merkinnällä osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti merkittävä, monikeskuksinen aluerakenteen kehittämisvyöhyke, jolle kohdistuu työpaikka- ja teollisuustoimintojen, taajamatoimintojen, joukkoliikenteen ja palvelujen sekä virkistysverkoston pitkän aikavälin alueidenkäytöllisiä ja toiminnallisia yhteensovittamis- ja kehittämistarpeita. Alueen kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden kasvua edistetään korostamalla alueen keskuksien kehittämistä. Suunnittelulla tulee edistää alueen ominaispiirteitä ja liikenne-, energia- ja virkistysverkkojen toiminnallisuutta seudullisena kokonaisuutena.

Suunnittelualue kuuluu myös **matkailun kehittämisvyöhykkeen (mv2, Kokemäenjokilaakson kulttuuri-maisemavyöhyke)** alueelle. Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun

kehittämisen kohdevyöhykkeet. Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.

Suunnittelualue rajautuu valtatiehen 2, joka on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa **kaksiajorataiseksi parannettavana päätiellä (valtie)**. Merkinnällä osoitetaan ne päätiet, joiden nykyisen ajoradan viereen rakennetaan toinen ajorata. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy kaksiajorataiseksi parannettavalle päätielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.

Suunnittelualueelle on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa maa-ainesten ottoalue, **EO3**. Merkinnällä osoitetaan merkittävät **turvetuotantoalueet**. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien säädökset.

Suunnittelualueen läpi kulkee kaksi **voimalinjaa**: Rauma-Outokumpu/Harjavalta ja Aittaluoto - Harjavalta. Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Toisen voimalinjan vierellä on lisäksi **ohjeellinen voimalinja** -merkintä. Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset, vähintään 110 kV:n voimalinjat. Maankäytön suunnittelulla on turvattava voimalinjan toteuttamismahdollisuus.

Suunnittelualueen vieressä on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu **sähköasema** (Arantila). Merkinnällä osoitetaan vähintään 110 kV:n sähköverkkoon kuuluvat sähköasemat / uudet sähköasemat. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Satakunnan maakuntakaavassa on koko kaava-aluetta koskevia **yleisiä suunnittelumääräyksiä** myös mm. tulvasuojelua ja vesien tilaa koskien.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavaan liittyvät asiakirjat, kuten esimerkiksi merkinnät ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Suunnittelualueelle ei ole osoitettu merkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Suunnittelualueelle on osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealue (au). Merkinnällä osoitetaan merkittävät aurinkoenergian tuotantoon soveltuvat kohdealueet. Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota laajamittaisen aurinkoenergiatuotannon kehittämiseen ja ajoittamiseen suhteessa alueen muuhun maankäyttöön. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 on lisäksi **yleinen koko maakuntakaava-aluetta koskeva suunnittelu-määräys aurinkoenergiaan liittyen**. Sen mukaan suunniteltaessa aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelussa tulee huolehtia, että luonnonarvojen, virkistys- ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään.

Suunnittelualueelle ulottuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu **maisemallisesti tärkeä alue**, Leistilän aukean viljelymaisema. Merkinnällä osoitetaan maakunnan erityisominaisuuksiin perustuvat maisemallisesti tärkeät alueet. Merkintään kuuluvan suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Suunnittelualue rajautuu **maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön** (Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia, viljelymaisema). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle

varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Satakuntaliiton kannanotot

Satakuntaliitto uudistaa luonnosvaiheen lausunnossaan esittämänsä suojaviheralueita koskevan kannanoton.

Hankealue sijaitsee kulttuuriympäristön ja maiseman arvoalueiden välittömässä läheisyydessä ja varsin lähellä hankkeen länsipuolella on myös asuinrakennuksia. Satakunnan maakuntakaavojen näkökulmasta kaavamutoksessa oleelliset kysymykset liittyvätkin hankkeesta aiheutuvien maisemavaikutuksiin. Kaavaselostuksessa on kuvattu alueen maisemaa ja arvioitu maisemavaikutuksia. Kaavaselostuksessa todetaan mm., että *kaavamuutos tulee laaditun maisemaselvityksen mukaan muuttamaan maisemaa paikallisesti ja maisemavaikutuksia voidaan lieventää säästämällä puustoa suunnittelualueen etelä- ja länsireunoilla*. Satakuntaliitto ehdottaa kaavaselostuksessa kuvattujen vaikutusten ja vaikutusten lieventämistoimien perusteella, että jatkosuunnittelussa kaavaan ja sen merkintöihin lisätään suojaviheraluetta myös suunnittelualueen muillekin reunoille, ei vain valtatie 2 varteen.

Satakuntaliitto katsoo, että kaavassa osoitettu suojaviheralue pelkästään valtatie 2 varrella ja energiahuollon alueen suunnittelumääräykseen lisätty maininta alueen ulkorajoille tarvittaessa jätettävästä tai istutettavasta suojapuustosta ei ole riittävä lieventämään kaavamutoksesta aiheutuvia maisemavaikutuksia. Suojaviheralueen suunnittelumääräyksiin tulee lisätä myös ohjeet suojaviheralueen säilymiseen tähtäävistä toimista, jotta voidaan varmistua, että sitä hoidetaan ja se säilyy kerroksellisena.

Satakuntaliitto

Liitekartta: Ote Satakunnan maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä

Tiedoksi: Satakunnan Museo, Lupa- ja valvontavirasto: kirjaamo@lvv.fi, Lounais-Suomen Elinvoimakeskus: kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi

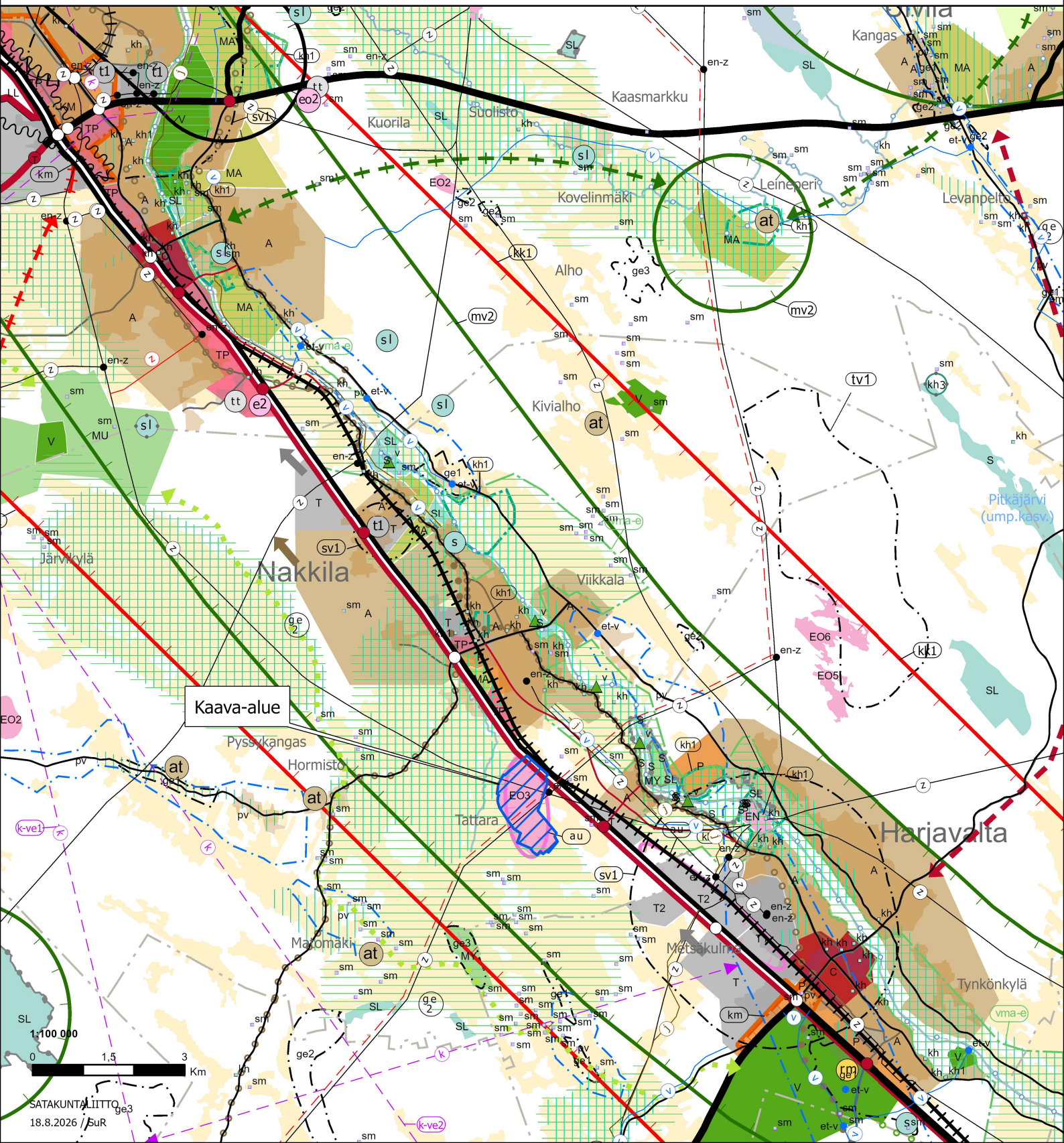
Satakunnan maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä

Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

 Lausunnolla olevan Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutosehdotuksen alue

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

Viite

Lausuntopyyntö 17.6.2026

Aihe

Nakkila, Kurkelansuon osayleiskaava, luonnos

Nakkilan kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Nakkilan Kurkelansuon osayleiskaavan ehdotuksesta. Suunnittelualue sijoittuu Nakkilan Kurkelansuolle, Tattaranjoen itäpuolelle ja noin 4 km Nakkilan kuntakeskuksesta kaakkoon entiselle turvetuotantoalueelle. Kaava-alue sijaitsee pääosin valtatie 2 (Helsinki-Pori) eteläpuolella. Nakkilan junarata sijaitsee valtatiestä 2 ja suunnittelualueen pohjoisreunasta noin 100 metriä pohjoiseen. Suunnittelualue on haja-asutusalueella ja aluetta ympäröivät laajat pelto- ja metsäalueet.

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen entiselle Kurkelansuon turvetuotantoalueelle. Osayleiskaavan tarkennettuna tavoitteena on osoittaa suunnittelualueelle käyttötarkoituksen muutos voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesta maa-ainesten ottoalueesta (EO-1) aurinkoenergian tuotantoon.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa hankealue on osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi. Vaihemaakuntakaavassa hankealue sijoittuu länsi- ja eteläreunaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen: *Leistilän aukean viljelymaisema* sekä rajautuu länsiosastaan maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön *Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia*. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Alue on osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi myös vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050:ssa.

Lisäksi alueella on voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava (hyv. 2015) . Suunnittelualue on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO-1). Osa suunnittelualueen länsi- ja eteläosasta on osoitettu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman rajaukseen. Näitä koskee suunnittelumääräys: *Alueen rakentaminen tulee sopeuttaa maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin; yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuskannan sijoitteluun ja rakentamistapaan. Avoimessa viljelymaisemassa uudisrakentaminen sijoitetaan ensisijaisesti olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen tai metsäsaarekkeisiin. Maisemaa rajaavat metsänreunat säilytetään ehjänä.*

Nakkilan osayleiskaavassa on esitetty rakennetun kulttuuriympäristön suojeltavat rakennukset. Hankealuetta lähimpänä on Ala-Kranni, noin 120 m päässä, Kurkelantien varrella. Tattarantien varrella suojeltavia rakennuksia ovat Mäki-Teinilä ja Koivula (Tattara) ja arvokas rakennus Peltonen, noin 650 m päässä hankealueelta. Myös Puosin kylässä noin 800 m päässä on suojeltavia rakennuksia: Vähä-Teinilä, Sillankorva (Tattara), Puosi, Sillanniska ja Tuora-Ojala. (Nakkila, 2015). Suunnittelualueella ei ole asemakaavaa.

Alueesta on osayleiskaavan yhteydessä laadittu Nakkilan aurinkovoimalan maisemaselvitys ja maisemavaikutusten arviointi (Afry Oy 2024). Suunnittelualueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita.

Satakunnan Museo on lausunut kaavaluonnoksesta 3.2.2025, ja todennut, että luonnontilan muuttaneen maankäytön vuoksi kiinteiden muinaisjäännösten säilyminen Kurkelansuon alueella on epätodennäköistä. Satakunnan Museon näkemyksen mukaan alueelle ei ole tarvetta laatia arkeologista selvitystä.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta Satakunnan Museo on todennut, että koska osayleiskaava-alue sijoittuu maa-ainesten ottoalueelle, pitää museo mahdollisena sijoittaa alueelle aurinkoenergia-alueen. Kaavaa laatiessa on kuitenkin huomattava, että ympäröivät metsäsaarekkeet toimivat tällä hetkellä maisemallisena suojavyöhykkeenä turvaten turpeenottoaluetta ympäröivät, maisemallisesti merkittävät peltoalueet. Satakunnan Museon näkemyksen mukaan puustoa tulisi jatkossakin säilyttää niin, että hankealueen sisälle kaavoitettaisiin EV-alueita.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Satakunnan Museolla ei ole kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Kaavaehdotus vastaa kaavaluonnosta, joskin EN-au kaavamääräykseen on lisätty suunnittelumääräys: *[...alueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolelle avautuvia näkymiä.]*

Museon näkemyksen mukaan kaavamääräys ei riittävällä tasolla suojaa kaava-alueen läntistä puolta, jolla sijaitsee asuinrakennuksia, ja joista osa on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita. Lännessä sijaitsee myös maakunnallisesti merkittävä maisema-alue, *Leistilän aukean viljelymaisema*. Kaava-alueen sisälle tulisi osoittaa istutusalue, jolla maisema säilytetään nykyisen kaltaisena kohti maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta sekä rakennuksia. Alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot perustuvat ala-satakuntalaisen viljelysseudun miljööseen, jolla on säilynyt runsaasti rakennusperintöä. Maakunnallisen inventoinnin arvoinnin mukaan *“pitkään jatkuneen asutuksen jäljet, arvokkaat talonpoikaiset pihapiirit, Villilän kartano sekä hyvin säilynyt kyläasutus yhdessä laajan viljelysmaiseman kanssa muodostavat ainutlaatuisen kokonaisuuden.”* Arvojen tulee säilyä tulevaisuudessakin, vaikka alueen maankäyttö tulisi muuttumaan. Arvojen säilymistä ja asumisviihtyisyyttä edesauttaa metsäsaarekkeen säilyttäminen kaava-alueen länsipuolella.

Mahdollinen kaavan hyväksymispäätös valitusosoituksineen tulee lähettää Satakunnan Museoon.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

31.8.2026

Nakkilan kunta
kirjaamo@nakkila.fi

Kuulutus 17.6.2026

Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutos (aurinkovoima) kaavaehdotus, kaava-asiakirjat nähtävänä 3.8.2026–1.9.2026

Kiitokset lausuntopyynnöstä

Fingrid lausui kaavan edellisestä vaiheesta 2.1.2025 (luonnos).

Kiitämme, että maakuntakaavan mukainen ohjeellinen voimalinja osoitetaan ehdotuksessa kaavakartalla.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj

Maankäyttö ja ympäristö
Mika Penttilä
yksikön päällikkö

23.6.2026

kirjaamo@nakkila.fi

Lausuntopyyntö 17.6.2026

Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutos, kaavaehdotus

Nykyinen suurjännitteinen jakeluverkko

Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutoksen kaava-alue ei sijaitse Caruna Oy:n sähkönjakeluverkon vastuualueella. Taajamaosayleiskaavan muutoksen kaava-alue risteää kuitenkin Caruna Oy:n Harjavalta–Impola 110 kV:n voimajohdon kanssa voimajohdon kulkiessa luoteis-kaakkoissuunnassa kaava-alueen läpi. Caruna Oy:n 110 kV:n sähkönjakeluverkko kaava-alueella on esitetty liitteessä 1. Carunan 110 kV:n voimajohto Harjavalta–Impola on esitetty liitteen 1 kartassa punaisella yhtenäisellä viivalla. Liitteessä 2 on esitetty poikkileikkauskuva Harjavalta–Impola 110 kV voimajohdosta ja sen johtoalueesta. Caruna Oy huomauttaa, että aurinkovoimalaa ei saa sijoittaa 110 kV:n voimajohdon johtoaukealle tai voimajohdon vaarajännitealueelle.

Aurinkovoimahankkeen tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee pyytää risteämälausunto Caruna Oy:ltä, sillä hankealueen läpi kulkee Carunan Harjavalta–Impola 110 kV:n voimajohto. Risteämälausunnossa esitetään yksityiskohtaisemmin ne seikat ja turvallisuusnäkökohdat, jotka hankkeen suunnittelijan ja toteuttajan tulee voimajohdon kannalta ottaa huomioon. Risteämälausuntopyynnön pyydämme tekemään verkosivujemme kautta osoitteessa: [caruna.fi/risteämälausuntopyyntö](https://caruna.fi/risteamelausuntopyynto)

Siirtokustannusten jako

Mikäli Caruna Oy:n sähköverkkoon kohdistuu siirto- tai muutostarpeita, vastaa siirto- ja muutokustannuksista siirron tilaaja. Tarvittavat johto- ja laitesiirrot Caruna Oy:n sähköverkossa tehdään Carunan toimesta. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Caruna Oy on alustavasti suunnitellut uuden 110 kV sähköaseman rakentamista kaavaehdotuksessa esitetylle kaava-alueelle. Uusi 110 kV sähköasema tarvitaan aurinkovoimalan liittämiseksi Caruna Oy:n 110 kV:n sähköverkkoon. Kaavaehdotuksen EN/au kaavamerkinnän määräyksessä todetaan, että ”alueelle saa rakentaa akkuvaraston sekä aurinkovoimalaa varten tarpeellisia huoltoteitä sekä teknisiä laitteita ja verkostoja”. Kirjaus on Caruna Oy:n puolesta riittävä, mikäli määräys sallii aurinkovoimalan sähköverkkoon liittämiseksi tarvittavan sähköaseman rakentamisen EN-alueelle.

Aurinkovoimalan liitettävyyden Caruna Oy:n sähköverkkoon tarkastellaan ennen lopullisen liittymissopimuksen tekemistä. Lopullinen liittymistapa, liittymispiste ja liitettävä sähköteho määritellään liittymissopimuksessa.

23.6.2026

Kunnioittavasti

Caruna Oy

Asiakkuudet ja uudet liiketoiminnot

Oskari Mikkola

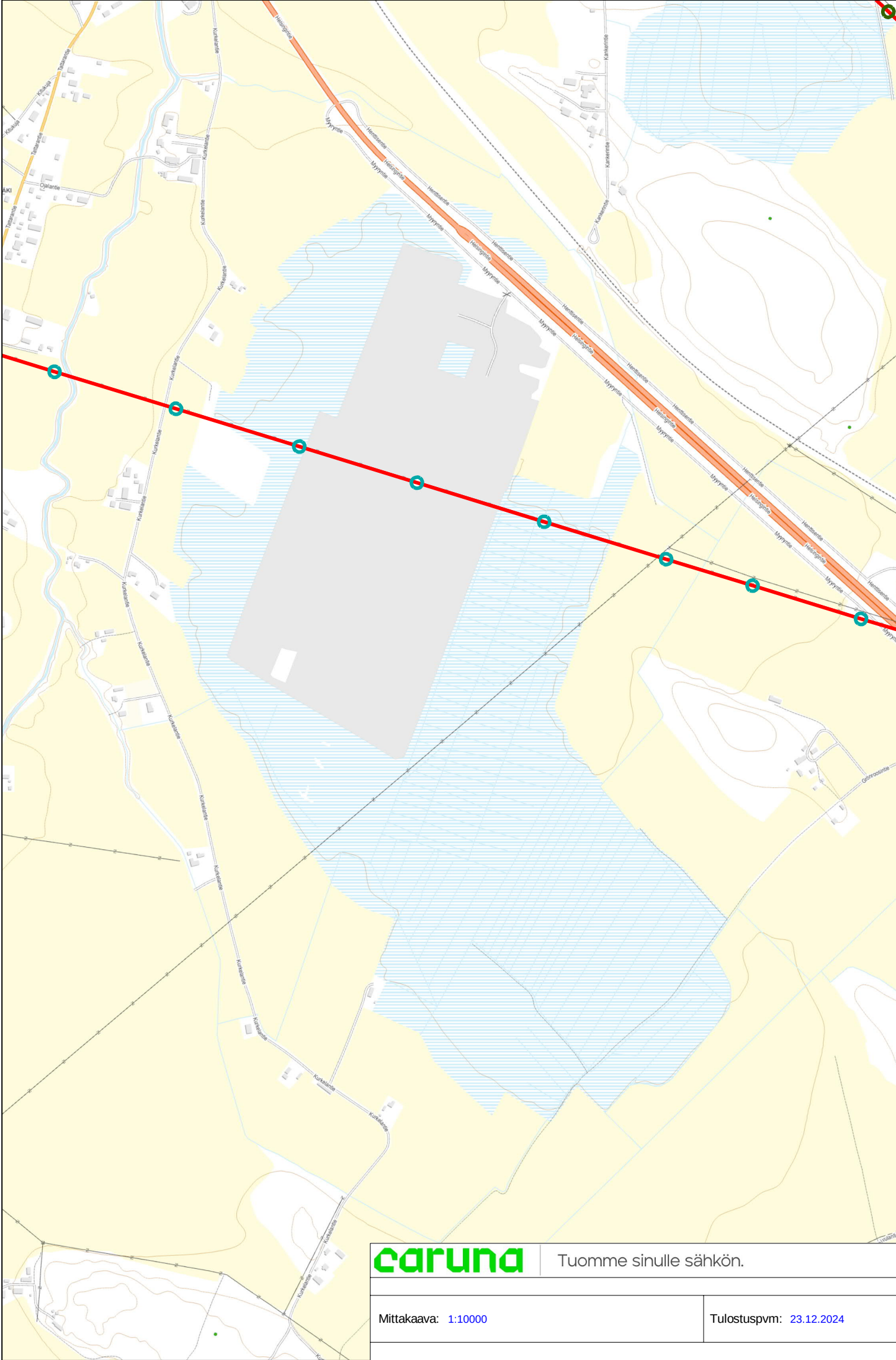
Verkostoanalyttikko

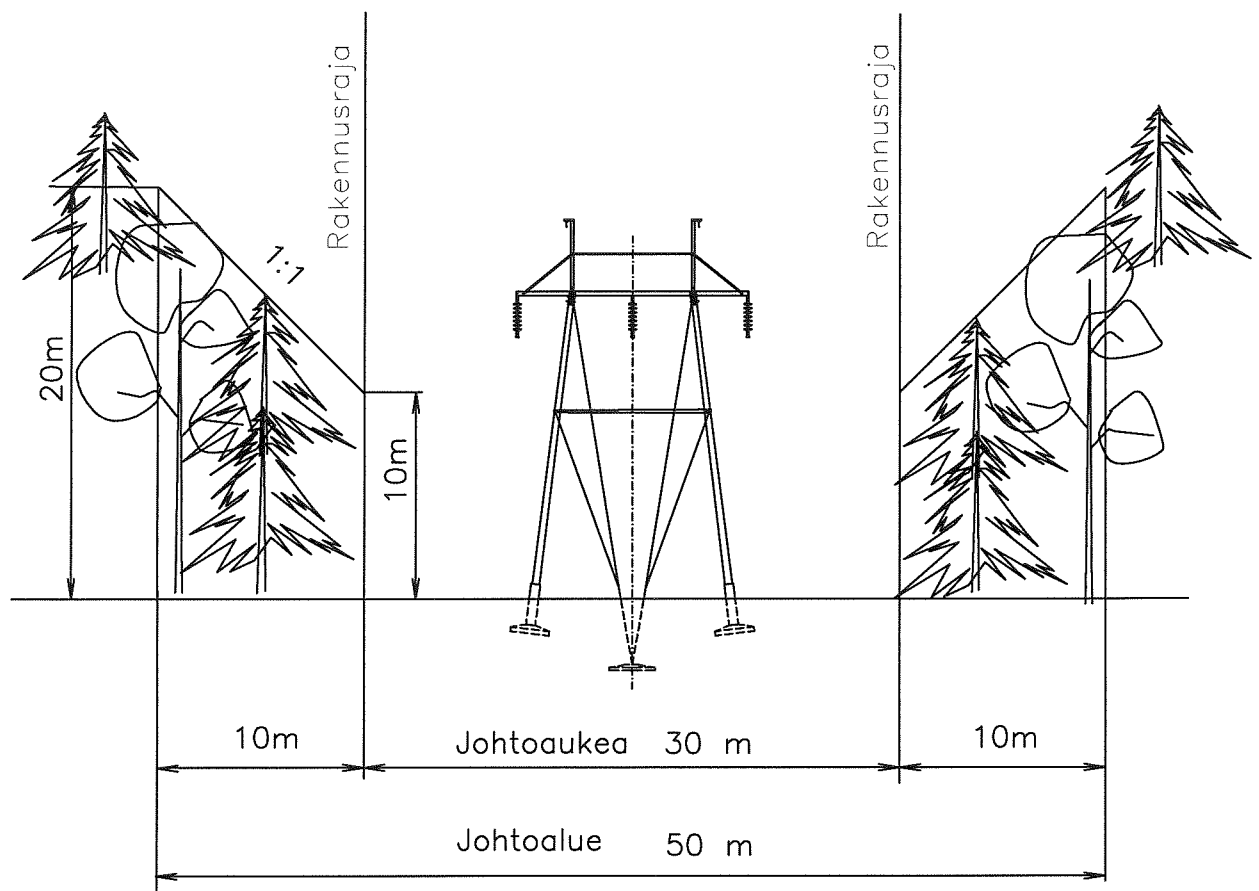
Sähköposti: kaavoitus@caruna.fi

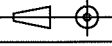
Liitteet:

Liite 1. Caruna Oy:n nykyinen 110 kV:n sähkönjakeluverkko kaava-alueella.

Liite 2. Poikkileikkauskuva Caruna Oy:n Harjavalta-Impola 110 kV voimajohdosta ja sen johtoalueesta.

Otsikko					Tarkastaja	Vastuuorganisaatio
Caruna Oy						
Periaatekuva Aittaluoto – Harjavalta 110 kV:n voimansiirtojohdon johtoalueesta, SUTU 1541					Hyv./pvm	
					Piirt.	
Suhde	Taso	Koko	Lehtiä	Kohde – asiainnustus – numero / lehti	Muutos	
		4	1	1541-2-003		
Korvaa		Korvattu			Tiedosto	

Tattaranjoen ojitusyhteisö

Kurkelanojan ojitusyhteisö

KURKELANSUON TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on sijoittaa aurinkovoimala entiselle Kurkelansuon turvetuotantoalueelle. Näin voidaan hyödyntää käyttämätön alue ja tuottaa fossiilitonta energiaa lähellä energiaverkkoja. Tämä on hyvä tavoite ja lähellä sijaitsee teollisuutta, joka tarvitsee sähköenergiaa. Ojitusyhteisöt toivovat, että vaikutukset vesistöihin ja ojiin otettaisiin paremmin huomioon.

Hankealue

Suunniteltu alue ei ole Tattaranjoen eikä Kurkelanojan ojitusyhteisöjen osakas. Näiden ojastojen vedenjohtokykyä ei ole suunniteltu kohdealueen kuivatukseen nykyisessä eikä uudessa kaavamuutoksen mukaisessa tarkoituksessa. Ilmoituksenvarainen veden johtaminen ojastoon ei ole vesilain mukaan mahdollista, vaan vaatisi lupamenettelyn ja ojitustoimituksen

Vesienhallinnan rakenteet

Hanke lisää Kurkelanojan ja Tattaranjoen kuormitusta valunnan määrällä ja virtaamapiikeillä. Tattaranjoen ojitusyhteisön nykyinen hyötyalue on noin 500 hehtaaria peltomaata. Hankealueen koko on 104 hehtaaria ja entisen turvetuotantoalueen osuus on noin puolet ja loput puustoista metsää. Suunnitellut vesienhallintarakenteet ovat hyviä ja kestävät kyllä 20 mm normaalin sateen, mutta tänäkin kesänä on tullut huomattavasti runsaampia 60 mm vuorokausimääriä. Nämä tulevat varmasti lisääntymään. Puuston poistaminen vaikuttaa myös luontaiseen haihduttamiseen ja vedenpidätykseen.

Ojien kunto

Hankesuunnitelmassa ojien kunto on todettu hyväksi. Kuitenkin Kurkelanojan ojitusyhteisön kokouksessa 13.4.2026 ja Tattaranjoen ojitusyhteisön kokouksessa 31.7.2026 ojaston vedensiirtokyky on todettu vaarantuneeksi ja kunnostustarve kiireelliseksi. Vedet ohjataan Kurkelanojaan ja Tattaranjokeen nykyisiä pelto-ojia pitkin, jotka eivät mitoitukseltaan vastaa lisääntyvää kuormitusta. Nämä tulisi suunnitella uudelleen. Vesien virtaus muuttuu, koska kuormituksen sijainti muuttuu. Tämä vaikuttaa nykyisten ojastoon ja vesistöön, joten vaikutus ja hallinta tulisi suunnitella kokonaisuutena. Virtausten muuttuminen aiheuttaa esimerkiksi muutoksia ojaston muotoon, jolloin uoma saattaa murtua uusista paikoista.

Ympäristövaikutukset

Happamista sulfaattimaista vapautuu happamia aineita ja myrkyllisiä metalleja, kun maat joutuvat kosketuksiin ilman hapen kanssa esim. maankuivatuksen takia. Hapanta vettä ja myrkyllisiä metalleja (esim. kadmium ja nikkeli) huuhtoutuu vesistöihin sadannan yhteydessä ja se voi aiheuttaa vesieliöstölle haittaa. Hanke on selvittänyt sulfaattimaiden sijainnin ja haittojen ehkäisyä. Vaikutuksia ja ratkaisuja tulisi selvittää myös varsinaisen hankealueen ulkopuolella (purkuojat ja vesistöt), koska sielläkin pitää tehdä kaivu- ja muutostöitä.

Tulva- ja kuivuusriskit

Niissä pitää myös varautua tulvatilanteisiin, jolloin hankealueelta voi tulla hallitsemattomia purkuvesiä. Lisäksi alueelta tulee ravinne- ja kiintoaineiskuormaa, joka rehevöittää vesistöä ja ojien umpeenkasvua. Nämä on suunnitelmassa otettu huomioon erilaisilla rakenteilla, mutta pitäisi varautua tulvatilanteisiin paremmin ja suunnitella nykyisen ojastoon tarvittavat rakenteet. Tulvariskien lisäksi pitäisi arvioida kuivuusriskin hallintaa. Keväisin on ollut pitkiä kuivuusjaksoja, joka on lisännyt ojaston umpeenkasvua. Tämä vaikuttaa sitten taas syksyn sadejaksoihin. Kuivuusriskin hallitsemisella olisi vaikutusta myös kasvien ja puuston vedensaantiin sekä terveyteen.

Alueen muut hankkeet

Hankesuunnitelmassa ei ole otettu huomioon Harjavallan Sievarin alueen laajentamista, joka vaikuttaa samoihin vesistöihin. Näiden vaikutukset tulisi suunnitella yhdessä, koska monta samanaikaista hanketta vaikuttavat yhdessä suuria muutoksia veden viipymään.

Yhteenveto

Tällä hetkellä kaavan vahvistamiseen ei ole edellytyksiä ilman lisävalmisteluita. Vaikutukset Kurkelanojaan ja Tattaranjokeen sekä peltojen läpi kulkeviin purkuojiin tulisi arvioida paremmin. Näitä vaikutuksia ovat virtausmäärien ja viipymien muutokset, sulfaattimaiden käsittely, raskasmetallien huuhtoutuminen ja tulva- sekä kuivuusriskien hallinta. Hankkeessa tulisi suunnitella osallistuminen jatkuvaan seurantaan sekä kunnostustoimenpiteisiin.

Nämä kaikki kannattaa tehdä yhteistyössä maanomistajien, asukkaiden ja ojitusyhteisöjen kanssa. Alueen vesienhallinta maa- ja metsätalousalueilla, kaava-alueilla sekä teollisuudessa tarvitsevat kiinteää yhteistyötä. Ympäristöolosuhteet ovat muuttuneet ja ilmastomuutokseen tulee varautua. Tämä on kaikkien osapuolien etu.

Kurkelanojan ojitusyhteisö

Tattaranjoen ojitusyhteisö

Mikko Teinilä

Pasi Anttila

MUISTUTUS A

Lausunto Kurkelansuon taajamaosayleiskaavan muutoksesta

31.8.2026

Nakkilan kunnalle

Kirjaamo

Lausuja:

Kurkelansuon kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen entiselle turvetuotantoalueelle. Uusiutuvan energian tuotantoa on tärkeä kehittää. Hankkeen ympäristövaikutukset tulee kuitenkin arvioida riittävän perusteellisesti ennen kaavan hyväksymistä ja hankkeen toteuttamista.

Happamat sulfaattimaat

Kaava-aineistossa todetaan, että alueella esiintyy sulfidipitoisia maakerroksia. Ne voivat aiheuttaa maaperän hapettumista ja lisätä happamien valumavesien muodostumista. Maanrakennustyöt, kuivatusjärjestelyt sekä pohjaveden pinnan muutokset voivat näin aiheuttaa maaperän ja purkuojien/jokien happamoitumista. Happamoituminen aiheuttaa metallien liukenemista ympäristöön, esim. nikkelin. Raskasmetalleja esiintyy teollisuusalueen kuormittamassa Tattaran joen sedimenteissä.

Pyydämme, että ennen hankkeen toteuttamista selvitetään mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen sekä arvioidaan niistä aiheutuvat ympäristöriskit.

Hulevesien hallinta ja vesistövaikutukset

Hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Litimäret talvet tulevat olemaan lähes jokavuotisia. Maaperän hydrostaattisen paineen kasvaessa peltojen ojasto sekä Tattaranjoki tulevat tulvimaan entistä useammin. Tällä hetkellä suunniteltu valuma-alueen ojasto tai Tattaranjoki ei kestä tällaista määrää vettä. Tilanne oli nähtävissä jo marraskuussa 2024.

Alueelta pois johdettavien vesien vaikutukset alapuolisiin ojiin, vesistöihin ja Tattaranjoen valuma-alueeseen tulee arvioida kattavasti.

Lausumme, että kaavan jatkosuunnittelussa tulisi selvittää:

- Tattaranjoen suuntaan kulkeutuvien valumavesien määrän vaikutus ojastoon ja peltoihin?

- lisääntyvätkö kiintoaine-, ravinne- tai metallikuormitus?
- voiko mahdollisten happamien sulfaattimaiden käsittely aiheuttaa veden happamoitumista tai metallien liukenemista valumavesiin?
- miten poikkeukselliset sade- ja tulvatilanteet vaikuttavat vesienhallintajärjestelmien toimivuuteen?
- miten määritellään rakentamisen aikainen vesienhallinta ja seuranta?
- miten määritellään ympäristön seurantaohjelma veden laadun, virtaamien ja mahdollisten happamuusvaikutusten seuraamiseksi?

Yhteenveto

Katsomme, että ennen kaavan hyväksymistä tulee varmistua siitä, että mahdollisiin sulfidimaihin liittyvät riskit sekä hulevesien vaikutukset on arvioitu riittävällä tarkkuudella ja että niiden hallintaan on esitetty konkreettiset toimenpiteet. Tämä on tärkeää alueen pelto-
ojien, ympäristön tilan sekä lähialueiden maanomistajien kannalta sekä Tattaran joen
lähistöllä asuvien asukkaiden kannalta.

Kunnioittavasti,

MUISTUTUS B

MUISTUTUS KURKELANSUON TAAJAMAOSAYLEISKAAVASTA

MUISTUTUKSEN ANTAJA:

Nimi

Osoite

Puh.

E-mail.

Olen saanut tiedoksi Nakkilan kunnalta 17.6.2026 lähetetyllä kirjeellä, naapuri kiinteistölle suunnitellusta Kurkelansuon aurinkovoimala hankkeesta ja siihen liittyvästä taajamaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta.

Kaavaehdotuksen hulevesisuunnitelmassa, hulevesiä johdetaan laajalta alueelta viivytysaltaiden kautta kiinteistöjeni (531-414-1-82, 531-402-1-16, 531-415-2-29 ja 531-414-2-45) yksityisiin pelto-
ojiin ja rumpuihin.

Kyseisten ojieni vedensietokyky on nykyisellään kriittinen. Kaavaehdotuksen kohde alue ei ole Kurkelanojan ojitusyhteisön osakas, eikä ojastoa ole suunniteltu johtamaan suon kuivatusvesiä. Siksi niihin ei ole mahdollista johtaa lisääntyviä vesimääriä, vahinkoa aiheuttamatta.

Lisäksi viitataan yhtenevin näkemyksin Tattaranjoen ja Kurkelanojan ojitusyhteisöjen antamaan muistutukseen.

Päiväys ja allekirjoitus:

Nakkilassa 31.08.2026.

MUISTUTUS C

MUISTUTUS KURKELANSUON TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOKSESTA

Muistutuksen antaja:

Nimi:

Osoite:

Puhelin:

Sähköposti:

Kaavaehdotuksen hulevesisuunnitelmassa hankealueen vesiä johdetaan kiinteistöilläni (531-415-5-62, 531-415-2-47 ja 531-414-1-48) sijaitsevien avo-ojien ja toteuttamani putkituksen kautta Kurkelanojaan sekä Tattaranjokeen. Putkitus on aikanaan mitoitettu silloisen valuma-alueen mukaisesti, eikä sen ja avo-ojien kapasiteetti riitä aurinkovoimalan hulevesille, koska ne ovat nyt jo äärirajoilla.

Näiden rakenteiden käyttäminen aurinkovoimalan hulevesille ei ole mahdollista aiheuttamatta selkeää vahinkoriskiä, koska vesimäärät ylittäisivät niiden kapasiteetin.

Nakkilassa 1.9.2026